CBAC
WJEC

CANLLAWIAU ATHRAWON

Manylebau TGAU Newydd:
I'w dysgu o Fedi 2010

Cymraeg Ail Iaith

Cynnwys

Cymraeg Ail Iaith TGAU
Canllawiau i Athrawon

Tudalen

1.	**Rhagarweiniad**	**2**
	1.1 - Rhesymeg	3
	1.2 - Gorolwg o'r fanyleb newydd	3
2.	**Canllawiau Uned**	**4**
	2.1 - Uned 1 : Arholiad Ysgrifennu a Darllen	4
	2.2 - Uned 2 : Asesiad Dan Reolaeth	9
3.	**Cefnogaeth i Athrawon**	**49**
	3.1 - GCaD Cymru	49
	3.2 - Gwefannau Cyffredinol	50
	Cyfranwyr at y Canllawiau i Athrawon	**50**

1. RHAGARWEINIAD

Mae manyleb Cymraeg Ail Iaith TGAU CBAC sydd i'w chyflwyno o Fedi 2010 wedi'i haddasu a'i diweddaru. Dyfernir y cwrs byr am y tro cyntaf yn yr haf 2011 a'r cwrs llawn yn haf 2012. Gweler tudalen 2 o'r fanyleb ar gyfer cyfleoedd asesu'r unedau. Gellir cyflwyno ac asesu'r fanyleb mewn canolfannau ledled y Deyrnas Unedig.

Mae cyhoeddi meini prawf Cymraeg Ail Iaith TGAU diwygiedig gan y rheolyddion wedi gorfodi newid yn strwythur y cwrs presennol.

Mae'r Canllawiau yma'n un o sawl ffordd mae CBAC yn cynnig cymorth i athrawon sy'n cyflwyno'r fanyleb newydd. Mae'r deunyddiau asesu enghreifftiol (papurau cwestiynau a chynlluniau marcio), a'r cynadleddau datblygiad proffesiynol (HMS) hefyd yn angenrheidiol i'w gyflwyniad.

Darperir y canlynol hefyd a gobeithir y byddant yn ddefnyddiol:

- Adroddiadau arholwyr ar bob cyfres arholiadau
- Mynediad rhad ac am ddim i gyn-bapurau drwy wefan ddiogel CBAC
- Mynediad hawdd i'r manylebau a dogfennau allweddol eraill ar brif wefan y bwrdd
- Adborth fesul eitem ar ganlyniadau ar gyfer yr ymgeiswyr ar lefel cwestiwn
- DPP cyson gan Brif Arholwyr
- Adnoddau pellach ar wefan Grid Cenedlaethol ar gyfer Dysgu - Cymru (GCaD-Cymru)]
- Cysylltiad rhwydd â'r Swyddog Pwnc a'r adrannau gweinyddol

Mannau Cyswllt ar gyfer Cymraeg Ail Iaith TGAU yw:

Siân Llewelyn
sian.llewelyn@cbac.co.uk 02920 265162
(Swyddog Pwnc)

Siân Eleri Walters
sian.walters@cbac.co.uk 02920 265055
(Ymgynghorydd Pwnc Cymraeg: Iaith Gyntaf a Chymraeg Ail Iaith)

Natalie Challenger
natalie.challenger@cbac.co.uk 02920 265192
(Swyddog Cefnogaeth Pwnc)

Tudalen Pwnc : **www.cbac.co.uk**

Adran DPP: **hms@cbac.co.uk**
www.cbac.co.uk/datblygiadproffesiynol

1.1 Rhesymeg

Mae'r manylebau hyn yn darparu profiadau sy'n rhoi cyfle i bob ymgeisydd ymgyrraedd at ei botensial llawn yn y Gymraeg yn ôl ei allu a'i angen. Anelir at sicrhau bod ymgeiswyr yn ymwybodol o'r defnydd a wneir o'r Gymraeg yn y Gymru gyfoes gan feithrin ymagweddiad cadarnhaol tuag at y Gymraeg a'i diwylliant. Datblygir sgiliau ymgeiswyr i ddefnyddio'r iaith at ddibenion cyfathrebu effeithiol a phwrpasol yn eu bywyd bob dydd a/neu mewn sefyllfaoedd galwedigaethol.

1.2 Gorolwg o'r Fanyleb

Disgwylir i ymgeiswyr y Cwrs Byr gyflawni Unedau 1 a 2.

Disgwylir i ymgeiswyr y Cwrs Llawn gyflawni Unedau 1, 2, 3 a 4.

UNED 1 Papur Ysgrifenedig: 1 awr (25%) (140 marc) Haen Uwch a Sylfaenol (GMU: 50)
4 cwestiwn – 2 ysgrifennu (10%) 2 ddarllen (15%)
UNED 2 Asesiad dan Reolaeth (25%) (Dim Haen) (100 marc) (GMU: 50)
Llafaredd 20% Tasg 1 – Cyflwyniad unigol (10%) Tasg 2 – Sgwrs Sefyllfa (10%) – Tasg pâr/grŵp Ysgrifennu – (5%) Gwaith ysgrifennu yn deillio o'r sgwrs sefyllfa.
UNED 3 Arholiad Llafar: 10 munud (25%) (50 marc) Haen Uwch a Sylfaenol (GMU: 50) [CWRS LLAWN YN UNIG]
Llafaredd 20% Arholiad llafar pâr/ grŵp. Darllen 5% Trafod deunydd darllen fel symbyliad i'r arholiad llafar.
UNED 4 Papur Ysgrifenedig: 1 awr (25%) (140 marc) Haen Uwch a Sylfaenol (GMU: 50) [CWRS LLAWN YN UNIG]
4 cwestiwn – 2 ysgrifennu (15%) 2 ddarllen (10%)

2. CANLLAWIAU UNED

2.1 Uned 1 – Arholiad Ysgrifennu a Darllen

CODI SAFONAU YMATEBION YSGRIFENEDIG

Enghraifft 1

Rydych chi'n mynd i aros yng nghanolfan yr Urdd yng Nglan-llyn gyda'r ysgol.
Llenwch y ffurflen hon **yn Gymraeg** er mwyn iddyn nhw baratoi ar eich cyfer.
Defnyddiwch frawddegau llawn yn yr adrannau gyda *.
You are going to stay in the Urdd centre in Glan-llyn with your school.
Complete this form ***in Welsh*** *so that they can arrange things for you.*
Use full sentences in the sections marked *.

Enw: Gareth Wyn
Cyfeiriad: 30 Heol Fawr, Bangor
Rhif ffôn cartref: 01248 499499
*Ysgrifennwch am eich diddordebau. (2 ffaith/2 *facts*). *Write about your interests.*
Dw i'n yn diddordebau a hobïau yn mynd i'r dawnsio
*Ysgrifennwch am eich hoff fwyd. (2 ffaith/2 *facts*). *Write about your favourite food.*
Fy hoff fwyd sglodion a grefi a fi hoffi pasta
*Ysgrifennwch am eich hoff ffilm/iau. (2 ffaith/2 *facts*).
Fi hoff ffilmiau 'Step Up' achos dawnsio
*Ysgrifennwch am eich hoff noson allan. (2 ffaith/2 *facts*). *Write about your favourite night out.*
Noson allan yn sinema da achos mae bendigedig
*Ysgrifennwch am bethau dydych chi ddim yn hoffi. (2 ffaith/2 *facts*). *Write about things you don't like.*
Dw i'n ddim yn hoffi pêl droed achos diflas

Enghraifft 2

Ysgrifennwch e-bost **yn Gymraeg**, at ffrind sydd wedi bod yn absennol o'r ysgol, i ddweud am y trip ysgol ar ddiwedd y tymor.
W*rite an e-mail* ***in Welsh****, telling a friend who has been absent from school, about the end of term school trip.*

Rhaid sôn am: *You must mention:*

i ble mae e'n mynd *where it's going*
ddyddiad y trip *the date of the trip*
amser dechrau *what time the trip starts*
amser dod nôl *what time it returns*
sut rydych chi'n mynd *how you're going*
oes eisiau gwisg ysgol? *do you have to wear school uniform?*
y pris llawn *the total price*
beth sydd yn y pris *what's included in the price*
beth rydych chi'n mynd i wneud *what you are going to do*
pa athrawon sy'n mynd *which teachers are going*

I: Mair
Oddi wrth: Siwan
Pwnc:TRIP YSGOL
Shwmae! Mae trip dod Llangrannog. Dyddiad trip Mawrth 2. Amser dechrau deg o'r gloch ac amser dod nol yn pump o'r gloch. Rydych chi'n mynd bws a hoffi gwisg ysgol. Pump punt pris llawn. Rydych chi'n mynd i wneud tennis, rhedeg, nofio, dawnsio a sgio. Athrawon mynd ar trip.

Enghraifft 3

Ysgrifennwch lythyr at gyflogwr yn gofyn a ydych chi'n gallu mynd i'w le gwaith ef/hi ar eich profiad gwaith yn y dyfodol.
Write a letter to an employer asking permission to go to his/her workplace for work experience in the future.

Dylech chi: *You should:*

i.	Sôn amdanoch eich hun	*Give some information about yourself*
ii.	Dweud beth ryd ych chi'n astudio yn yr ysgol	*Say what you are studying at school*
iii.	Dweud beth yd y eich hoff bynciau a pham	*Say what your favourite subjects are and why*
iv.	Dweud beth hoffech chi wneud ar eich profiad gwaith	*Say what you would like to do on your work experience*
v.	Gofyn am y gweithle e.e. oriau gwaith, gwisg a.y.b.	*Ask about the workplace e.g. hours of work, clothing etc.*
vi.	Dweud beth rydych chi'n gobeithio gwneud yn y dyfodol.	*Say what you hope to do in the future.*

Dyma rai syniadau i'ch helpu gyda (iv):
Here are some ideas to help you with (iv):

cyfeiriad

dyddiad.

Anwyl gyflogwr

Dw i'n mynd i'r ysgrifennwch lythyr achos dw i'n hoffi mynd i'r ' Blush' ar fy profiad gwaith yn y dyfodol. Fy enw ydy Nina Harrod a dw i'n un deg chwech oed ac yn byw yn Caerffili. Dw i'n astudio Mathemateg, cymraeg, celf, saesneg, hanes a celf yn TGAU. Fy hoff byncïau ydy cymraeg a saesneg achos mae nhw'n ddiddorol.

Dw i'n hoffi yn helpu gyda ffôn, siarad cwsmeriaid a helpu yn gyflogwr yn yr profiad gwaith. Pryd wyt ti'n dechrau a gorffen? Beth wyt ti'n gwisgo yn y gweithle? Dw i'n gobeithio gwneud yn y dyfodol lefel A dw i mynd i gweithio yn yr ysgol gyda plant bach yn y dyfodol. Diolch yn fawr yn yr amser yn darllen lythyr.

Hwyl fawr.

Nina Harrod.

Codi safonau:

- mae'r ymgeisydd wedi gosod y llythyr allan yn iawn
- wedi ceisio defnyddio'r wybodaeth yn y cwestiwn yn synhwyrol
- wedi ceisio sicrhau ei bod wedi cadw at ofynion y dasg.

Enghraifft 4

Mae eich dosbarth Cymraeg yn yr ysgol yn cyfrannu at dudalen drafod gwefan swyddogol yr ysgol. Mae eich athrawes Gymraeg yn gofyn i chi ysgrifennu **yn Gymraeg** am **dri** o'r testunau isod. (Tua 75 o eiriau ar bob un.) Gallwch ddefnyddio'r lluniau i'ch helpu.

- Ysgrifennwch am y pwyntiau da a'r pwyntiau drwg am bob un o'r tri o'ch dewis chi.
- Rhowch eich barn bersonol chi am bob un.

*Your Welsh class at school are contributing material for the school's official website discussion page. The Welsh teacher asks you to select **three** topics and write **in Welsh** about them.*
(Approximately 75 words on each one.) You can use the pictures to help you.

- *Write about the good and bad points of the three you have chosen.*
- *Give your own personal opinion about each one.*

A. Problemau yfed alcohol dan oed

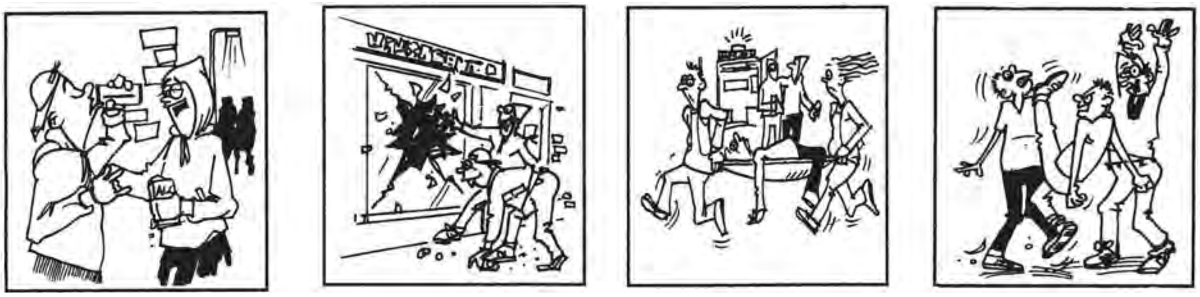

Yn fy ardal, rydw i'n meddwl bod pobl ifanc yn yfed alcohol yn problem fawr yn anffodus. Ar y penwythnos, rydyn nhw'n mynd i'r parc neu ar y stryd a yfed alcopos a cwrw. Y sbwriel ar i stryd yn ofnadwy a yn y parc. Yn fy marn i mae'n wastraff amser a arian yfed alcohol dan oed. Rydw i'n hoffi prynu dillad a losin.

Codi safonau:

- ôl dysgu a defnyddio cystrawennau addas - e.e. rydw i'n meddwl bod.
- ôl dysgu a defnyddio geirfa addas.

CH. Cadw'n iach a heini

Cadw'n iach a heini yn da achos mae'n helpu gweithio yn yr ysgol. Dylwn ti bwyta brecwast bob dydd. Mae llysiau a ffrwythau'n iach iawn. Mae siocled a bisgedi yn afiach iawn.

Cadw'n iach a heini ddim yn dda bob amser achos mae weithio peryglus. Mae model size O yn peryglus iawn.

Yn fy marn i, cadw'n iach a heini yn da achos mae llawer o hwyl. Ond mae gormod ydy peryglus.

2.2 Uned 2 – Asesiad dan Reolaeth

<u>Tasg 1</u> - Llafaredd (10%) - y cyflwyniad unigol

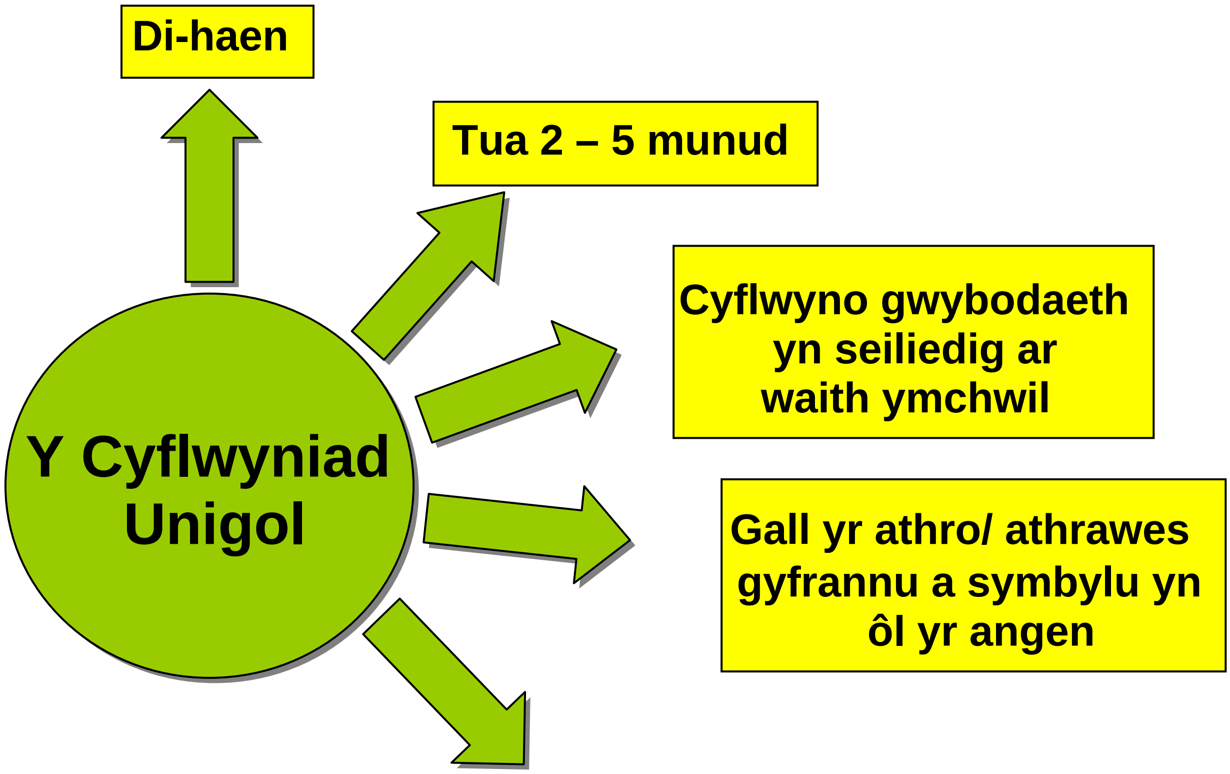

Rhaid i'r cyflwyniad fod yn seiliedig ar destun/ destunau allan o Gyd-destun A:

- **Gwyliau**
- **Chwaraeon**
- **Ffasiwn/ siopa**
- **Sêr o Gymru**
- **Sinema/ byd y ffilmiau**
- **Canu pop**
- **Gwaith elusennol/ gwaith rhan-amser**
- **Ardal**
- **Diwylliant Cymru**
- **Cymru**
- **Fi fy hunan**
- **Digwyddiad arbennig**

Manylion pellach

Dylai ymgeiswyr

- ddewis pynciau sy'n eu caniatáu i ddangos lefel eu gallu
- defnyddio ystod o iaith sy'n addas i'r testun a ddewiswyd ac i lefel eu gallu
- o safon gradd G - D siarad am 2-3 munud
- o safon gradd C - A* siarad am 4-5 munud
- dangos tystiolaeth o waith ymchwil yn ystod y cyflwyniad

Gall ymgeiswyr

- ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled) sy'n cynnwys ystadegau, ffeithiau, enghreifftiau, dyfyniadau perthnasol ac ati. Pwrpas y pwyntiau bwled yw rhoi strwythur i'r dasg. Ni ddylid cynnwys patrymau brawddegol, cystrawennau, idiomau ayyb. ar unrhyw gyfrif. Dylai'r athro athrawes gadw'r pwyntiau bwled wedi'r cyflwyniad

  (am enghreifftiau o bwyntiau bwled)
- defnyddio cyfarpar megis *PowerPoint* wrth wneud y cyflwyniad ond dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled yma eto
- defnyddio symbyliad gweledol megis ffotograff, cerdyn post neu wrthrych bach os yw'n dymuno

Gall yr athro/athrawes ymyrryd yn adeiladol er mwyn galluogi'r ymgeiswyr i ddangos eu gwir allu h.y. cyflawni gofynion y dasg ar eu lefelau arbennig nhw.

Rhaid i'r athro/athrawes:

- farcio'r dasg allan o 40 (20 marc am y cynnwys ac 20 marc am y mynegiant); *(am y cynllun marcio)*
- asesu a chyflwyno marc ar gyfer pob ymgeisydd
- danfon sampl o ymgeiswyr ar drawsdoriad o farciau penodedig i'w safoni gan CBAC
- cynnwys y pwyntiau bwled a/neu'r symbyliadau gweledol a ddefnyddiwyd gan ymgeiswyr y sampl
- danfon ail sampl i CBAC os bydd ei hangen

Enghreifftiau o’r Asesiad dan Reolaeth

Tasg 1 - Y Cyflwyniad Unigol

Enghraifft 1 - yn seiliedig ar y cyd-destun ‘Ardal’.

Testun arbennig - Aber***

CAM 1

Cyflwyno’r dasg.

- Dewis y testun (Aber***** - ardal arbennig)
- Adolygu geirfa, patrymau ac ati
- Paratoi: syniadau, awgrymiadau ac ati.
  (am ddeunyddiau paratoi)

CAM 2

Y gwaith ymchwil e.e.

- ar y we (www. aber***** ……….)
- cylchgronau/ llyfrau (e.e. *Lingo, Iaw*)
- teithlyfrau / llawlyfrau (e.e. y cyngor lleol)/ taflenni gwybodaeth lleol (e.e. twristiaeth)
- pytiau o raglenni teledu (e.e. *Bro* gyda Iolo Williams a Siân Cothi / fideos / DVDs ayb.
- hen ffotograffau / cardiau post
- papurau lleol / papurau bro
- cyfweliadau gyda thrigolion o’r ardal

CAM 3

Y cyflwyniad

- cyflwyno gwybodaeth ar Aber*****
- gellir defnyddio pwyntiau bwled o’r gwaith ymchwil (dim mwy na 30 gair)
- gellir defnyddio *PowerPoint* neu symbyliadau gweledol (e.e. lluniau o dîm rygbi Aber*****)
- ymgeisydd gradd G-D i siarad am 2-3 munud
- ymgeisydd gradd C-A* i siarad am 4-5 munud
- yr athro/athrawes i gyfrannu yn ôl yr angen.

Enghraifft 2 - yn seiliedig ar y cyd-destun 'Sinema/ Byd y ffilmiau'. Testun arbennig - Ffilmio yng Nghymru.

CAM 1

Cyflwyno'r dasg.
- Dewis y testun (Ffilmio yng Nghymru)
- Adolygu geirfa, patrymau ac ati
- Paratoi: syniadau, awgrymiadau ac ati

CAM 2

Y gwaith ymchwil e.e.
- ar y we
- cylchgronau am ffilmiau (e.e. *Film World, Empire*)
- cylchgronau / llyfrau (e.e. *Lingo, Iaw*)
- papurau newydd, papurau lleol (atodiadau adloniant yn arbennig)
- taflenni gwybodaeth o'r sinemâu
- pytiau o raglenni teledu (e.e. *Slaymake*r)/ fideos/ DVD ayb.
- hen ffotograffau / cardiau casglu/ posteri/ albymau;
- ymweliadau (e.e. arddangosfa Dr Who / set Torchwood yng Nghaerdydd/ olrhain olion traed Gavin a Stacey yn y Barri)
- cyfweliadau gydag actorion (e.e. Rhys Ifans) neu gyda pherthnasau actorion (e.e. rhieni Ioan Gruffudd)

CAM 3

Y cyflwyniad
- cyflwyno gwybodaeth ar 'Ffilmio yng Nghymru'
- gellir defnyddio pwyntiau bwled o'r gwaith ymchwil (dim mwy na 30 gair)
- gellir defnyddio *PowerPoint* neu symbyliadau gweledol (e.e. ffotograffau o set Harry Potter a Robin Hood yn Freshwater West neu Tomb Raider 2 yn Nantgwynant)
- ymgeisydd gradd G-D i siarad am 2-3 munud
- ymgeisydd gradd C-A* i siarad am 4-5 munud
- yr athro/athrawes i gyfrannu yn ôl yr angen

Enghraifft 3 - yn seiliedig ar y cyd-destun 'Sêr Cymru'.
Testun arbennig - Ryan Giggs.

CAM 1

Cyflwyno'r dasg.
- Dewis y testun (Ryan Giggs)
- Adolygu geirfa, patrymau ac ati
- Paratoi: syniadau, awgrymiadau ac ati

CAM 2

Y gwaith ymchwil e.e.
- ar y we
- cylchgronau (e.e. *Lingo, Iaw*), cylchgronau chwaraeon
- llyfrau (e.e. 'Cyfres Enwogion – Ryan Giggs' gan Elgan Philip Davies (CAA)/ 'Gweld Sêr' gan Ian Gwyn Hughes (Gwasg Gomer)
- papurau newydd
- rhaglenni gêmau pêl-droed (Cymru a Man.Utd.)
- hen ffotograffau/ cardiau casglu/ albymau/ posteri
- rhaglenni teledu (e.e. Chwaraewr y Flwyddyn)
- gwylio Ryan yn chwarae mewn 2 gêm arbennig (gemau byw/ ar y teledu/ DVD ac ati)
- archifdy Man.Utd.
- cyfweliadau gyda chefnogwyr Man.Utd. o'r ardal

CAM 3

Y cyflwyniad
- cyflwyno gwybodaeth ar Ryan Giggs
- gellir defnyddio pwyntiau bwled o'r gwaith ymchwil (dim mwy na 30 gair)
- gellir defnyddio *PowerPoint* neu symbyliadau gweledol (e.e. llofnod Ryan Giggs/ rhaglen gêm)
- ymgeisydd gradd G-D i siarad am 2-3 munud
- ymgeisydd gradd C-A* i siarad am 4-5 munud
- yr athro/athrawes i gyfrannu yn ôl yr angen

Asesiad Dan Reolaeth – Uned 2
Pwyntiau Bwled - Llafar - Y Cyflwyniad Unigol

Derbyniol ✓

Yr Ardal
Ble? B4711 afon sir
Cyfleusterau? ✓ ×
adeiladau - tai – siopau -ysgolion
hanes – eglwys – castell - tafarn
pobl enwog - John Wilson
penwythnos - haf - gaeaf
ffatri - 160 dim gwaith – 21%
cyfrifiad (*census*) – Cymraeg
hamdden – chwaraeon – afon
dref - ymwelwyr

Ffilmio yng Nghymru
Ffilmiau : Edge of Love - Cei
Newydd/ HP + RH – Freshwater
East / Bond – gogledd - £3m?
Teledu - Casualty Caerdydd
Dr Who / Torchwood / Gavin &
Stacey / Cymraeg / S4C / Rownd
Actorion – CZJ / Ioan Gruffudd /
Mat. Rhys / Anthony Hopkins
Hoff actor(es) / ffilm/ rhaglen
uchelgais

Ryan Giggs

Geni 29/11/73 – Tre Elai
Tad (DW)/ tadcu - Sierra Leonne
- bwlio-lliw/ 6oed Manceinion/
pam symudodd ei dad i Swinton ...
Wilson Giggs
Man.Utd. 1977 - gêm 1 v Everton -
2/3/91 / 11 teitl / 4 cwpan / 3 cwpan
Cynghrair / 2 Champions League
Cymru 1991/ifanca /64 cap /12 gôl
Capten 2004 / chw. y flwyddyn
Unicef. Stacey /Liberty Beau /Zac

Annerbyniol ✗

Yr Ardal
Pentref bach ydy e
Gormod o sbwriel
Dylai'r cyngor
Hoffwn i weld
Problemau cyffuriau ac yfed dan
oed/ graffiti
Mae'n gas gen i
Basai'n well gen i
Ymddwyn yn gyfrifol

Ffilmio yng Nghymru
Cyfleusterau gwych yng Nghymru
Casualty yn symud i Gaerdydd
Dylai fod mwy o ……..
Mae David Tennant wedi gorffen
Caerdydd yn lle delfrydol
Wrth fy modd (really enjoy)
Symudodd e i Hollywood

Ryan Giggs

Cafodd RG ei eni –Tachwedd '73
Cafodd ei fwlio achos ….
Newidiodd ei enw i Giggs …..
Chwaraeodd ei gêm gyntaf …
Mae e wedi ennill ……..
Cenhadwr dros UNICEF

Cliciwch ar y canlynol:

CYFLWYNIAD Uned 2: Llafaredd | **CYNLLUN MARCIO Llafaredd** | **DEUNYDD ENGHREIFFTIOL Llafaredd**

Asesiad Dan Reolaeth – Uned 2

Cynllun Marcio Tasg 1 - Llafar - Y Cyflwyniad Unigol

Marc	**Cynnwys**		**Mynegiant**	**Marc**
19-20	• Uchelgeisiol iawn o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau gan gynhyrchu cyfraniadau estynedig lle'n briodol. • Mynegi barn yn hyderus iawn gan resymu'n berthnasol.		• Cyfathrebu'n hyderus iawn. • Geirfa eang a chyfoethog. • Defnyddio ystod eang ac amrywiol o • ymadroddion, cwestiynau a phatrymau • bra wddegol. • Defnyddi o cystrawennau Cymraeg yn gyson gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir. • Elfen gref o gywirdeb. • Ynganu bron yn berffaith.	19-20
17-18	• Uchelgeisiol o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau gan gynhyrchu cyfraniadau eithaf estynedig weithiau. • Mynegi barn yn hyderus gan ymresymu'n berthnasol.		• Cyfathrebu'n hyderus. • Geirfa gyfoethog. • Defnyddio ystod amrywiol ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddi o cystrawennau Cymraeg yn rheolaidd gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol cywir (amser a pherson) yn eithaf rheolaidd. • Elfen gref o gywirdeb. • Ynganu'n gywir ac yn glir.	17-18
15-16	• Diddorol o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau yn ddigon hyderus. • Yn barod iawn i fynegi barn gan roi rhesymau dilys.		• Cyfathrebu'n rhwydd. • Geirfa dda iawn. • Defnyddio ystod o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddi o cystrawennau Cymraeg yn gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir ar y cyfan. • Iaith yn gywir iawn ar y cyfan. • Ynganu'n gywir ac yn glir ar y cyfan.	15-16

Marc	**Cynnwys**		**Mynegiant**	**Marc**
12-14	• Digonol o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau yn effeithiol. • Yn barod i fynegi barn gan roi rhesymau digonol.		• Cyfathrebu'n rhwydd ar y cyfan. • Geirfa dda. • Defnyddio amrywiaeth o ymadroddion, • cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio o cystrawennau Cymraeg yn gywir ar y cyfan. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn eithaf cywir. • Iaith yn gywir ar y cyfan. • Ynganu'n gywir ac yn glir fel arfer.	12-14
9-11	• Digonol o ran cynnwys, syniadau a barn, ond braidd yn ddifflach. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau yn ddigon effeithiol ar y cyfan. • Mynegi barn yn effeithiol gan roi rhesymau digonol ar y cyfan.		• Cyfathrebu'n eithaf rhwydd ar y cyfan. • Geirfa eithaf da. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol digonol. • Defnyddio rhai cystrawennau Cymraeg yn gywir. • Ansicrwydd gyda ffurfiau berfol (amser a pherson) ar adegau. • Iaith yn weddol gywir ar y cyfan. • Ynganu'n ddigon cywir a chlir.	9-11
7-8	• Yn arwynebol o ran cynnwys, syniadau a Barn gan gadw at y disgwyladwy. • Cyflwyno gwybodaeth ar bynciau cyfarwydd yn ddigon effeithiol. • Mynegi barn yn eithaf effeithiol gan roi rhesymau syml.		• Cyfathrebu'n ddealladwy. • Geirfa ddisgwyliedig. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg ond camgymeriadau amlwg. • Cryn ansicrwydd gyda ffurfiau berfol (amser a pherson). • Iaith yn weddol gywir ond camgymeriadau amlwg. • Ynganu'n ddigon clir weithiau.	7-8
5-6	• Arwynebol iawn o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth syml ar rai pynciau cyfarwydd. • Mynegi barn syml gan roi rhesymau syml.		• Cyfathrebu'n ddealladwy ond petrusgar a herciog iawn. • Geirfa gyfyng gan ddefnyddio'r Saesneg yn aml. • Defnydd cyfyngedig o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig o gystrawennau Cymraeg. • Ansicrwydd amlwg gyda ffurfiau berfol gan ddibynnu'n ormodol ar y presennol. • Diffyg cywirdeb iaith. • Ynganu'n ddealladwy i wrandäwr cydymdeimladol.	5-6

Marc	**Cynnwys**		**Mynegiant**	**Marc**
3-4	• Fawr ddim cynnwys, syniadau na barn. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth elfennol iawn. • Mynegi barn syml iawn heb resymau		• Cyfathrebu'n ddealladwy weithiau i wrandäwr cydymdeimladol. • Geirfa gyfyng iawn gyda defnydd eang o'r Saesneg. • Defnyddio geiriau unigol yn aml yn hytrach nag ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Dim defnydd o gystrawennau Cymraeg. • Ffurfiau berfol anghywir yn aml. • Iaith wallus iawn. • Ynganu'n aneglur fel arfer.	3-4
0-2	• Dyma'r ymgeiswyr fydd heb radd. • Dim llawer o ymdrech i gyfrannu o gwbl. • Diffyg barn.		• Diffyg cyfathrebu. • Geirfa gyfyng a syml iawn. • Dim llawer i'w wobrwyo	0-2

Asesiad Dan Reolaeth – Uned 2
Deunyddiau paratoi y Cyflwyniad Unigol – 'Yr Ardal'

Yr Ardal

Grwp 4

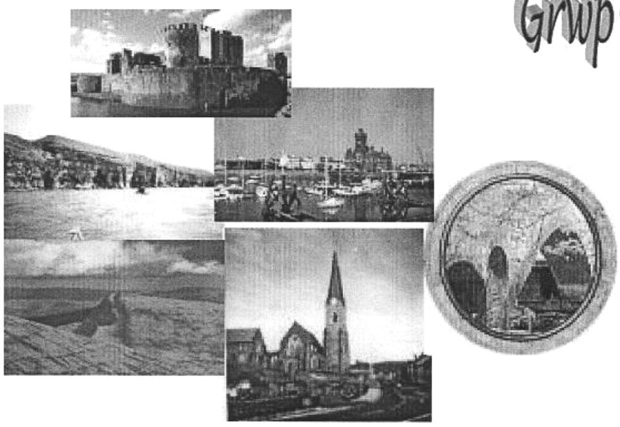

Enw : ....

Dosbarth : ....

Athrawes : ....

© Ysgol Cardinal Newman (Tachwedd 09)

YR ARDAL

1 **Sut le ydy ……..?** **What kind of place is ……… ?**

tref (f) town pentref (m) village

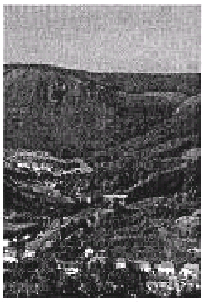

fawr	big	fach	small
swnllyd	noisy	dawel	quiet
gyfeillgar	friendly	ddiddorol	interesting
brysur	busy	frwnt	dirty
lân	clean	ddiflas	boring / miserable

Tref fach ydy hi	It's a small town
Pentre bach ydy e	It's a small village
Tref fawr ydy Pontypridd	Pontypridd is a large town
Pentre mawr ydy Ystrad Mynach	Ystrad Mynach is a big village

………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………

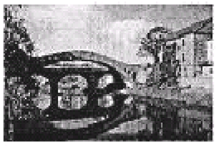

2 **Pa gyfleusterau sy yn yr ardal ?** **What facilities are in the area ?**

Mae	llawer o	siopau	yno
	ychydig o	gyfleusterau	yn y dre
	gormod o	sbwriel	ar y strydoedd
Does dim	digon o	adloniant	yn y pentre

Siopau

…………………………	…………………………	…………………………
…………………………	…………………………	…………………………
…………………………	…………………………	…………………………
…………………………	…………………………	…………………………

Cyfleusterau eraill

…………………………	…………………………	…………………………
…………………………	…………………………	…………………………
…………………………	…………………………	…………………………

4 **Oes rhywbeth diddorol yn yr ardal ? Is there anything interesting in the area ?**
(List places of interest which are close by)
Oes = Yes Nag oes = No

Parc Treftadaeth Y Rhondda
Stadiwm y Mileniwm
Castell Coch
Dan yr Ogof
Bae Caerdydd
Bro Gŵyr
Y bont ym Mhontypridd
Castell Caerdydd
Castell Caerffili
Bannau Brycheiniog
Sain Ffagan
yr arfordir (the coast)

traethau	beaches	mynyddoedd	mountains
amgueddfa	museum	amgueddfeydd	museums
siopau	shops	castell / cestyll	castle / s

………………………… ………………………… …………………………

………………………… ………………………… …………………………

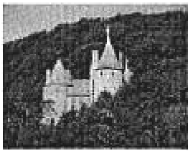

5 **Beth hoffet ti gael yn yr ardal ? What would you like to have in the area ?**

Hoffwn i gael ………. I'd like to have ………

………………………… ………………………… …………………………

………………………… ………………………… …………………………

6 **Oes digon o gyfleusterau i bobl ifanc ? Are there enough facilities for the young?**
Oes = Yes Nag oes = No

clwb nos / clybiau nos
pwll nofio
sinema / sinemau
canolfan hamdden / canolfan chwaraeon
clwb ieuenctid
tafarn / tafarnau

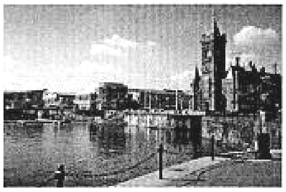

…………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

7 **Beth dwyt ti ddim yn hoffi am y lle ? What don't you like about the place ?**

Dydw i ddim yn hoffi ………. I don't like ……….
Mae'n gas gyda fi ………. I hate ……….
Basai'n well gyda fi ………. I would prefer ……….

8 Oes problemau yn yr ardal ? **Are there problems in the area ?**

(We will deal with this in more detail later)

Oes = Yes Nag oes = No

Mae	cyffuriau	yn broblem	fawr
	sbwriel		ofnadwy
	fandaliaeth		ddifrifol
	graffiti		sy'n cynyddu
	yfed		
	trais		

Does dim llawer o broblemau yn yr ardal — There are not many problems in the area

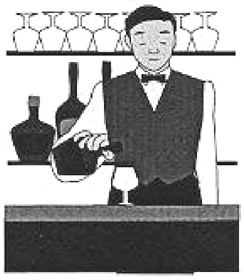
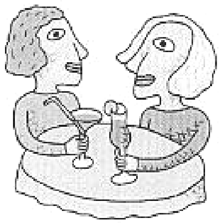

9 Beth ddylai'r cyngor wneud i helpu ? **What should the council do to help ?**

Dylai'r cyngor .... — The council should ....

ddarparu cyfleusterau i bobl ifanc — provide facilities for young people
gosbi pobl am fod yn anghyfrifol — punish people for being irresponsible
baratoi adloniant — prepare entertainment

Mae rhaid i bobl ifanc .... — Young people must ....

ymddwyn yn gyfrifol — behave responsibly
beidio mynd dros ben llestri — not go over the top
barchu eiddo pobl eraill — respect other peoples' property
barchu ei gilydd — respect each other
ystyried teimladau pobl eraill — consider other peoples' feelings

YSGOLION YN YR ARDAL

1 Faint o ysgolion sy yn yr ardal ? How many schools are in the area ?

Mae .... o ysgolion yn .... There are .... schools in ....

2 Pa ysgolion sy yn yr ardal ? What schools are in the area ?

Mae	ysgol fach	infants
	ysgol gynradd	primary
	ysgol gyfun	comprehensive
	ysgol Gymraeg	Welsh
	ysgol Gatholig	Catholic
	ysgol feithrin	nursery
	meithrinfa	nursery

....

....

3 Oes ysgolion Cymraeg yn yr ardal ? Are there Welsh schools in the area ?

Oes = Yes Nag oes = No

Mae .... ysgol Gymraeg yn .... There are .... Welsh schools in ....

Does dim un ysgol Gymraeg yn yr ardal There isn't one Welsh school in the area

....

....

4 Ydy'r ysgolion yn yr ardal yn dda ? Are the schools good in the area ?

Ydyn = Yes, they are Nag ydyn = no, they are not

Mae'r ysgolion yn iawn / dda iawn / ofnadwy

Mae llawer o broblemau yn yr ysgolion fel .... a ....

Does dim llawer o broblemau yn yr ysgolion

....

....

Y GYMRAEG YN YR ARDAL

1 **Oes llawer o bobl yn siarad Cymraeg yn yr ardal ?**
Do many people speak Welsh in the area ?
Oes = Yes Nag oes = No

Mae | pobl ifanc / plant bach / hen bobol / plant yr ysgolion Cymraeg | yn siarad Cymraeg

Does dim llawer o bobl yn siarad Cymraeg — Not many people speak Welsh
Mae llawer o bobl yn dysgu Cymraeg — Lots of people are learning Welsh

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

2 **Ble mae pobl yn siarad Cymraeg** **Where do people speak Welsh ?**
Mae pobl yn siarad Cymraeg | yn yr ysgol / yn y capel / ar y stryd / mewn dosbarth nos / yn Clwb Y Bont (Pontypridd)

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

3 **Oes dosbarthiadau Cymraeg yn yr ardal ?** **Are there Welsh classes in the area ?**
Oes = Yes Nag oes = No

Mae dosbarthiadau Cymraeg yn ……………………
There are Welsh classes in ……………………………

4 **Wyt ti'n cael cyfle i siarad Cymraeg tu fâs i'r ysgol ?**
Do you get the opportunity to speak Welsh outside school ?
Ydw = Yes, I do No, I don't

Rydw i'n siarad Cymraeg gyda ………………………………………………………………

Rydw i'n ymarfer Cymraeg gyda ………………………………………………………………

Does dim cyfle i siarad Cymraeg o gwbl

Asesiad Dan Reolaeth – Uned 2
Trawsgrifiad cyflwyniad unigol dychmygol – 'Yr Ardal'
Aberpumseren (Aber*****)

Miss : Bore da, Sam!
Sam : Bore da, Miss!
Miss: Nawr te, Sam. Cyflwyna dy hunan.
Sam : Sam Davies ydw i. Rydw i'n 15 oed. Mae un brawd ac un chwaer gen i. Rydw i'n byw yn Aberpumseren.
Miss : A rwyt ti'n mynd i siarad am ardal Aber*****. Wel, bant â ti.
Sam : Pentref bach yn y Cymoedd ydy Aber***** yn sefyll ar y B4711 rhwng Pontpum***** a thref Aberlloer. <u>Yn ôl y we</u> mae Aber***** tua pum milltir o Bont***** a deng milltir o Aberlloer. Rydw i'n byw gyda fy nheulu mewn tŷ teras. Mae fy nhad yn gweithio yn y ffatri batris yn y pentref, ac mae mam yn gweithio mewn swyddfa yn Aberlloer. <u>Yn ôl y we</u> mae pymtheg y cant o'r bobl yn gweithio yn y ffatri batris. Mae dros ugain y cant yn ddi-waith. Mae Gavin a Stacey, fy mrawd a chwaer, yn dod i'r ysgol yma yn Aberlloer.
Miss : Da iawn, rwyt ti wedi dechrau'n dda. Nawr te, sut le ydy Aber*****?
Sam : Fel y dwedes i, pentref bach ydy e. Does dim llawer iawn o bobl yn byw yno. <u>Roedd Cyfrifiad 2001 yn dweud</u> bod 657 o bobl yn byw yn Aber*****. Mae mwy erbyn hyn, wrth gwrs, achos maen nhw wedi adeiladu nifer o dai newydd. Mae stad o fyngalos newydd ar waelod y pentref. Ar y cyfan, mae'r bobl yn gyfeillgar iawn. Mae'n dawel iawn fel arfer, ac mae'n gallu bod yn ddiflas iawn weithiau.
Miss : Ydy hi? Pa gyfleusterau sy yn yr ardal?
Sam : Dim llawer! Mae Swyddfa'r Post yma ac maen nhw'n gwerthu bwyd, papurau a phethau arall yno. Mae siop ddillad fach yma hefyd ond mae popeth yno mor hen ffasiwn. Mae'n well 'da fi fynd i New Look neu Peacocks yn Aberlloer. Mae capel ac eglwys ac mae tafarn yma o'r enw Y Llew Du. Maen nhw'n coginio bwyd yno. Mae hi'n brysur iawn ar y penwythnos weithiau pan mae pobl yn dod i ganŵo ar yr afon Lloer. Mae'r afon ***** yn ymuno â'r Lloer yn agos i'r pentref.
Miss : Wyt ti'n canŵo ar yr afon?
Sam : Nag ydw. Ond rydw i wrth fy modd yn pysgota – yn y ddwy afon. <u>Pan oedd</u> <u>dad-cu yn fach</u>, doedd dim pysgod yn yr afonydd. Roedd y dŵr yn ddu – achos y pyllau glo. Mae <u>Talfan Elis yn ei lyfr 'Crwydro'r Cymoedd'</u> yn dweud bod dŵr yr afon ***** yn ddu fel y frân. Ond mae e'n lân iawn heddiw. Mae llawer o bysgod yn yr afon erbyn hyn. Dalies i dri brithyll braf y penwythnos diwethaf. Mae samwn wedi dechrau dod i fyny'r afon hefyd.
Miss : Rwyt ti'n gallu pysgota. Oes cyfleusterau eraill i bobl ifanc yn y pentref?
Sam : Nag oes, dim byd. Mae rhai pobl ifanc yn achosi trwbl achos does dim byd i wneud. Maen nhw'n ysmygu, yfed dan oed a rhai yn cymryd cyffuriau. Mae graffiti'n broblem weithiau. Maen nhw'n achosi trwbl allan o ddiflastod. Does dim byd i wneud. Mae rhai pobl ifanc yn nofio yn yr afon yn yr haf. Maen nhw'n dwp achos mae hi'n gallu bod yn beryglus iawn weithiau. Os ydw i eisiau nofio, bydda i'n mynd gyda Gavin a Stacey i'r pwll nofio yn Aberlloer. Rydyn ni'n mynd i'r sinema yno hefyd. Gwelon ni 'Harry Potter and the Deathly Hallows' tua pythefnos yn ôl. Yn anffodus, dydyn ni

	ddim yn gallu mynd yn aml achos does dim gwasanaeth bws da. Rhaid dibynnu ar mam neu dad i fynd â ni yn y car. <u>Mae mam-gu yn cofio</u> trenau yn rhedeg drwy'r pentref. Roedd gorsaf fach yma. Mae hi'n cofio mynd i lan y môr ar y trên yn ystod yr haf pan oedd hi'n ferch fach. Hoffwn i weld y trên yn dod 'nôl i'r pentref.
Miss :	Beth arall hoffet ti weld yn y pentref?
Sam :	Dylen ni gael clwb ieuenctid – yn neuadd yr eglwys neu yn festri'r capel. Mae digon o le yno ac mae digon o bobl ifanc. Gallem ni chwarae badminton a thenis bwrdd, actio mewn drama, dechrau grŵp pop efallai, a chael disgo ar y penwythnos weithiau. A beth am dîm pêl-droed? Does dim tîm yn y pentref. Dydy'r capel ddim yn brysur nawr. <u>Pan oedd mam-gu yn fach</u> roedden nhw'n cael llawer o hwyl yn y capel – pob math o weithgareddau.
Miss :	Beth am yr eglwys?
Sam :	Mae hanes diddorol i'r eglwys. Mae hi'n hen iawn. Maen nhw wedi ysgrifennu llyfryn bach am yr eglwys. Mae rhan o'r eglwys yn mynd 'nôl i tua'r flwyddyn 1350. <u>Cyn darllen yr hanes</u> doeddwn i ddim yn gwybod bod yr eglwys mor hen. Mae hi'n ddiddorol iawn. Rydw i wedi dysgu llawer wrth wneud y gwaith cwrs.
Miss :	Da iawn. A rwyt ti wedi siarad llawer am yr ardal – llawn digon. Da iawn wir.
Sam :	Diolch.

<u>Sylwadau</u>

COFIER mai sgript sgwrs artiffisial iawn a geir yma – am ardal ddychmygol gyda llawer o gyfeiriadau dychmygol. Nid dysgu sgript o'r math yma ar gof y disgwylir. Yn sicr, ni ddylai'r athro /athrawes fod yn rhan o unrhyw sgript. Ar ôl dweud hynny bydd ymgeiswyr, yn arbennig y goreuon, yn siŵr o ddysgu llawer ar gof – y gamp yw addasu'r hyn a ddysgwyd i ateb gofynion y dasg e.e. ymateb yn ystyrlon i ymyrraeth yr athro/ athrawes gan ddangos yn glir eu bod yn deall cyfraniad yr athro/athrawes yn ogystal â chynnwys yr hyn a ddysgwyd. Wrth gwrs, bydd yna gyflwyniadau heb unrhyw gyfraniad o gwbl gan yr athro/athrawes e.e. wrth ddefnyddio *PowerPoint*. Yma eto dylai'r ymgeiswyr geisio argyhoeddi'r arholwr eu bod yn deall yr hyn maent yn ei ddweud.

Mae cyflwyniad Sam uchod yn un arbennig o dda – yn ateb gofynion y cynllun marcio, cynnwys a mynegiant, ar y lefel uchaf. Mae'r pytiau a danlinellwyd yn awgrymu tipyn o waith ymchwil – ar y we, llyfr 'Crwydro'r Cymoedd', Cyfrifiad 2001, holi tad-cu a mam-gu, y llyfryn am yr eglwys Buasai'n syniad i'r goreuon, o leiaf, gynnwys cyfeiriadau o'r fath, er nad yw hynny'n orfodol. Yn sicr, bydd yna ymgeiswyr fydd yn gyndyn iawn i wneud unrhyw waith ymchwil.

<u>Tasg 2</u> - Llafaredd (10%) - y Sgwrs sefyllfa (pâr/ grŵp)
Ysgrifennu (5%) - yn deillio o'r Sgwrs sefyllfa

Y Sgwrs Sefyllfa

- Di-haen
- Pâr <u>neu</u> Grŵp o 3
- Pâr G-D 4-5 mun. / C-A* 6-7 mun.
  Grŵp G-D 6-7 mun. / C-A* 8-10 mun.
- Cynnwys y sgwrs yn seiliedig ar waith ymchwil
- Gall yr athro / athrawes gyfrannu a symbylu yn ôl yr angen
- Rhaid i'r drafodaeth fod yn seiliedig ar destun/destunau allan o Gyd-destun
  - Gwyliau
  - Chwaraeon
  - Ffasiwn / siopa
  - Sêr o Gymru
  - Sinema / byd y ffilmiau
  - Canu pop
  - Gwaith elusennol / gwaith rhan-amser
  - Ardal
  - Diwylliant Cymru
  - Cymru
  - Fi fy hunan
  - Digwyddiad arbennig

Y Dasg Ysgrifennu

- Yn deillio o'r sgwrs sefyllfa
- Ymg. G-D (100-150 gair) / C-A*(200-300 gair)
- Sampl i CBAC gyda'r Sgwrs Sefyllfa
- Yn y dosbarth dan amodau prawf
- 1 awr
- Di-haen

Manylion pellach: Y Sgwrs Sefyllfa

Dylai ymgeiswyr

- ddewis pynciau sy'n eu caniatáu i ddangos lefel eu gallu
- defnyddio ystod o iaith sy'n addas i'r testun a ddewiswyd ac i lefel eu gallu
- cyflwyno eu hunain ar ddechrau'r sgwrs e.e. John Jones ydw i. Dwi'n 16 oed. Dwi'n mynd i ysgol Gyfun Aber*****. Dwi'n hoffi rygbi. Fy hoff dîm ydy Dreigiau Gwent
- o safon gradd G-D (pâr) siarad am 4-5 munud
- o safon gradd G-D (grŵp) siarad am 6-7 munud
- o safon gradd C- A* (pâr) siarad am 6-7 munud
- o safon gradd C-A* (grŵp) siarad am 8-10 munud
- dangos tystiolaeth o waith ymchwil yn ystod y cyflwyniad.

Gall ymgeiswyr

- ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled), sy'n cynnwys ystadegau, ffeithiau, enghreifftiau dyfyniadau perthnasol ac ati. Pwrpas y pwyntiau bwled yw rhoi strwythur i'r dasg. Ni ddylid cynnwys patrymau brawddegol cystrawennau, idiomau ayb. ar unrhyw gyfrif. Dylai'r athro athrawes gadw'r pwyntiau bwled wedi'r recordiad.

  (am enghreifftiau o bwyntiau bwled)

Gall yr athro/athrawes ymyrryd yn adeiladol er mwyn galluogi'r ymgeiswyr i ddangos eu gwir allu h.y. cyflawni gofynion y dasg ar eu lefelau arbennig nhw.

Rhaid i'r athro/athrawes

- farcio'r dasg allan o 40 (20 marc am y cynnwys ac 20 marc am y mynegiant) *(am y cynllun marcio).*
- asesu a chyflwyno marc ar gyfer pob ymgeisydd
- danfon sampl o ymgeiswyr ar drawstoriad o farciau penodedig i'w safoni gan CBAC
- cynnwys y pwyntiau bwled a ddefnyddiwyd gan ymgeiswyr y sampl
- danfon ail sampl i CBAC os bydd ei hangen.

Manylion pellach:
Y Dasg Ysgrifennu

Rhaid i'r dasg ysgrifennu ddeillio o'r Sgwrs Sefyllfa.

Dylai ymgeiswyr

- ddewis pynciau sy'n eu caniatáu i ddangos lefel eu gallu
- defnyddio ystod o iaith sy'n addas i'r testun a ddewiswyd ac i lefel eu gallu
- o safon gradd G-D ysgrifennu tua 100-150 o eiriau
- o safon gradd C-A* ysgrifennu tua 200-300 o eiriau.

Gall ymgeiswyr

- ddefnyddio 1 awr i gyflawni'r dasg o dan amodau prawf. Caniateir amser ychwanegol i ddisgyblion a chanddynt anghenion arbennig
- defnyddio TG ond mae'n rhaid i'r athrawon sicrhau na fydd gan yr ymgeiswyr fynediad i wirwyr sillafu
- defnyddio geiriaduron neu ddeunyddiau pwrpasol e.e. pwyntiau bwled sy'n cynnwys ystadegau, ffeithiau, enghreifftiau, dyfyniadau perthnasol ac ati (dim mwy na 40 gair). Pwrpas y pwyntiau bwled yw rhoi strwythur i'r dasg. Ni ddylid cynnwys patrymau brawddegol, cystrawennau, idiomau ayyb. ar unrhyw gyfrif

Ni all yr ymgeiswyr

- ymgynghori â'i gilydd
- ail ddrafftio'r dasg
- ail ysgrifennu'r dasg.

Rhaid i'r athrawon

- roi'r dasg i'r ymgeiswyr bedair wythnos cyn y prawf, yr un pryd â'r sgwrs sefyllfa
- marcio'r dasg allan o 20 (10 marc am y cynnwys a 10 marc am y mynegiant) *(am y cynllun marcio)*
- asesu a chyflwyno marc ar gyfer pob ymgeisydd;
- danfon sampl o ymgeiswyr ar drawstoriad o farciau penodedig i'w safoni gan CBAC
- danfon y pwyntiau bwled a ddefnyddiwyd gan ymgeiswyr y sampl;
- danfon ail sampl i CBAC os bydd ei hangen.

Enghreifftiau o’r Asesiad dan Reolaeth

Tasg 2 - Y Sgwrs Sefyllfa

Enghraifft 1 - yn seiliedig ar y cyd-destun ‘Digwyddiad arbennig’.
Testun arbennig - Trefnu trip ysgol.

CAM 1

Dewis y dasg. Bob dwy flynedd bydd CBAC yn darparu banc o dasgau enghreifftiol a fydd yn ymddangos ar ei gwefan ar ddechrau mis Hydref. Gall canolfannau ddewis o’r tri opsiwn canlynol :

- dewis tasg/tasgau allan o’r tasgau enghreifftiol heb eu newid
- addasu tasg/tasgau allan o’r tasgau enghreifftiol e.e. rhoi arlliw lleol ar y dasg
- gosod tasg/tasgau eu hunain ond bydd rhaid eu hadnewyddu bob dwy flynedd a’u hanfon at CBAC cyn cael caniatád i’w defnyddio.

CAM 2

Cyflwyno’r dasg/testun i’r parau/ grwpiau :

Dylai’r athrawon roi’r dasg i’r ymgeiswyr bedair wythnos cyn y prawf.

Enghraifft __________1 : ‘Rydych chi’n trefnu trip ysgol. Rhaid cael elfen o addysg / diwylliant ac elfen o adloniant / hwyl. Rhaid i bob aelod o’r pâr/grŵp wneud gwaith ymchwil ar leoliad/au gwahanol’.

Paratoi :

yn ystod y cyfnod cyn y prawf gall yr athro/ athrawes :

- drafod a chynnig cyngor i’r ymgeiswyr
- adolygu geirfa, patrymau, cwestiynau ac ati
- paratoi : awgrymiadau, syniadau ac ati.

(deunyddiau paratoi ‘trefnu trip ysgol’)

CAM 3

Y gwaith ymchwil e.e.

- y we
- cylchgronau
- llyfrau teithio
- taflenni gwybodaeth
- rhaglenni teledu
- papurau.

CAM 4

Y sgwrs – y cyflwyno a'r trafod :

Rhaid i bob disgybl gyflwyno ei gynnig e/hi gan drin a thrafod y cynigion eraill cyn cytuno ar leoliad/au. Dylid trafod y canlynol/ rhai o'r canlynol :

- pris e.e. teithio, mynediad, pris terfynol
- dull teithio
- amseroedd e.e. agor, cau, diwrnodau
- bwyd e.e. cyfleusterau, pris
- gwisg addas
- llety
- cyfleusterau anabl
- gwybodaeth ychwanegol am y lleoliadau e.e. hanes, cefndir, cyfleusterau adloniant/addysg.

CAM 5

Y dasg ysgrifennu e.e. :

- llythyr ffurfiol at ganolfan yn gofyn am wybodaeth
- e bost at berson enwog yn holi am y posibilrwydd iddo/iddi gwrdd â nhw gwrdd â nhw mewn lleoliad arbennig (e.e. Jamie Roberts yn Stadiwm y Mileniwm / Cerys Matthews yn Eglwys Tŷ Ddewi)
- llythyr at y prifathro i ofyn am ganiatâd
- holiadur ar gyfer aelodau'r dosbarth/flwyddyn yn holi am syniadau (+ dadansoddiad gan y goreuon).

(enghreifftiau o dasg ysgrifennu 'Trefnu trip')

Tasg 2 - Y Sgwrs Sefyllfa

Enghraifft 2 - yn seiliedig ar y cyd-destun 'Yr Ardal'.

Testun arbennig - Gwella cyfleusterau'r ardal.

CAM 1

<u>Dewis y dasg</u>. Bob dwy flynedd bydd CBAC yn darparu banc o dasgau enghreifftiol a fydd yn ymddangos ar ei gwefan ar ddechrau mis Hydref. Gall canolfannau ddewis o'r tri opsiwn canlynol:

- dewis tasg/ tasgau allan o'r tasgau enghreifftiol heb eu newid
- addasu tasg/ tasgau allan o'r tasgau enghreifftiol e.e. rhoi arlliw lleol ar y dasg
- gosod tasg/ tasgau eu hunain ond bydd rhaid eu hadnewyddu bob dwy flynedd a'u hanfon at CBAC cyn cael caniatâd i'w defnyddio.

CAM 2

<u>Cyflwyno'r dasg/testun i'r parau/grwpiau:</u>

Dylai'r athrawon roi'r dasg i'r ymgeiswyr bedair wythnos cyn y prawf.

<u>Enghraifft 2</u> : 'Mae arian ar gael i wella cyfleusterau'r ardal. Rhaid i aelodau'r pâr /grŵp wneud gwaith ymchwil w gwahanol gyfleusterau cyn cytuno ar yr un sydd ei angen fwyaf'.

<u>Paratoi</u> :

yn ystod y cyfnod cyn y prawf gall yr athro/ athrawes:

- drafod a chynnig cyngor i'r ymgeiswyr
- adolygu geirfa, patrymau, cwestiynau ac ati
- rhoi awgrymiadau, syniadau ac ati.

(deunyddiau paratoi 'yr ardal')

CAM 3

Y gwaith ymchwil e.e.

- y we
- llawlyfrau / cylchgronau
- taflenni gwybodaeth
- holiaduron
- papurau lleol
- cyfweliadau gyda thrigolion.

CAM 4

Y sgwrs – y cyflwyno a'r trafod :

Rhaid i bob disgybl gyflwyno ei gynnig e/hi gan drin a thrafod y cynigion eraill cyn cytuno ar leoliad/au. Dylid trafod y canlynol/ rhai o'r canlynol :

- y cyfleusterau presennol
- prisiau
- amseroedd e.e. agor, cau, diwrnodau
- diffyg cyfleusterau
- cyfleusterau'r ifanc / henoed / anabl / plant bach;
- cyfleusterau parcio / trafnidiaeth gyhoeddus / teithio
- cyfleusterau ardaloedd cyfagos
- gwybodaeth ychwanegol e.e sawl cwrt tenis / sboncen
- digwyddi adau arbennig.

CAM 5

Y dasg ysgrifennu e.e. :

- llythyr ffurfiol at y cyngor i gwyno am y cyfleusterau i bobl ifanc yr ardal
- e bost at y papur lleol yn awgrymu pa gyfleuster/au sydd ei angen / eu hangen
- adroddiad/erthygl i gylchgrawn yr ysgol am gyfleusterau'r ardal
- holiadur ar gyfer trigolion fel rhan o'r gwaith ymchwil (+ dadansoddiad gan yr ymgeiswyr gorau).

Tasg 2 - Y Sgwrs Sefyllfa

Enghraifft 3 - yn seiliedig ar y cyd-destun 'Gwaith elusennol'.

Testun arbennig - Trefnu gweithgaredd/au i godi arian ar gyfer rhyw elusen.

CAM 1

<u>Dewis y dasg</u>.

Bob dwy flynedd bydd CBAC yn darparu banc banc o dasgau enghreifftiol a fydd yn ymddangos ar gwefan ar ddechrau mis Hydref. Gall canolfannau ddewis o'r tri opsiwn canlynol:

- dewis tasg/tasgau allan o'r tasgau enghreifftiol heb eu newid
- addasu tasg/tasgau allan o'r tasgau enghreifftiol e.e. rhoi arlliw lleol ar y dasg
- gosod tasg/tasgau eu hunain ond bydd rhaid eu hadnewyddu bob dwy flynedd a'u hanfon at CBAC cyn cael caniatád i'w defnyddio.

CAM 2

<u>Cyflwyno'r dasg/testun i'r parau/grwpiau :</u>

Dylai'r athrawon roi'r dasg i'r ymgeiswyr bedair wythnos cyn y prawf.

<u>Enghraifft 3</u>: 'Mae'r clwb ieuenctid eisiau cynnal gweithgaredd neu weithgareddau i godi arian ar gyfer elusen arbennig eleni. Rhaid i aelodau'r pâr /grŵp wneud gwaith ymchwil ar wahanol elusennau cyn cytuno ar yr un i'w chefnogi. Hefyd ar wahanol weithgareddau i godi arian.'

<u>Paratoi</u>:

yn ystod y cyfnod cyn y prawf gall yr athro/ athrawes:

- drafod a chynnig cyngor i'r ymgeiswyr
- adolygu geirfa, patrymau, cwestiynau ac ati
- rhoi awgrymiadau, syniadau ac ati.

CAM 3

<u>Y gwaith ymchwil</u> e.e.

- y we e.e. gwefan Plant Mewn Angen/Apêl Arch Noa/ Oxfam/ Tenovus
- taflenni apêl elusennau
- taflenni gweithgareddau
- holiaduron
- papurau lleol
- cyfweliadau gyda gweithwyr elusennol
- ymweliadau â siopau elusennol.

CAM 4

<u>Y sgwrs – y cyflwyno a'r trafod</u> :

Rhaid i bob disgybl gyflwyno ei gynnig e/hi gan drin a thrafod y cynigion eraill cyn cytuno ar elusen a gweithgaredd/au i godi arian. Dylid trafod y canlynol/ rhai o'r canlynol:

- yr elusen gefnogwyd yn y gorffennol
- faint o arian godwyd
- elusennau y gellir eu cefnogi eleni
- sut mae'r elusennau'n gwario'r arian
- pam mae elusen/nau arbennig yn haeddu cefnogaeth
- y targed ariannol
- gweithgareddau ar gyfer codi arian
- digwyddi adau arbennig
- gwybodaeth ychwanegol e.e. pwy sy'n gwneud beth?

CAM 5

<u>Y dasg ysgrifennu e.e.</u> :

- llythyr at aelodau'r clwb ieuenctid yn gofyn am syniadau ynglŷn â pha elusen i'w chefnogi
- e bost at elusen/nau arbennig yn gofyn am wybodaeth
- llythyr at rheolwr cyfleuster arbennig (e.e. canolfan hamdden) yn gofyn am ganiatâd i ddefnyddio'r cyfleusterau
- holiadur ar gyfer aelodau yn gofyn am syniadau codi arian
- adroddiad/taflen wybodaeth ar waith mudiad arbennig.

Asesiad dan Reolaeth - Uned 2
Cynllun Marcio Llafar - Tasg 2 - Sgwrs Sefyllfa - Gwaith Pâr/ Grŵp

Marc	**Cynnwys**		**Mynegiant**	**Marc**
19-20	• Uchelgeisiol iawn o ran cynnwys,syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n ddeheuig cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn hyderus iawn. • Mynegi barn yn hyderus iawn gan ymresymu'n berthnasol, ac yn barod iawn i gynnal dadl. • Dangos llwyr ddealltwriaeth o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ddeallus i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno cyn dod i benderfyniad. • Cyd adweithio ag eraill yn hyderus iawn.		• Cyfathrebu'n hyderus iawn. • Geirfa eang a chyfoethog. • Defnyddio ystod eang ac amrywiol o • gwe stiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion a phriod-ddulliau Cymraeg yn gyson gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir. • Elfen gref iawn o gywirdeb. • Ynganu'n glir ac yn gywir iawn.	19-20
17-18	• Uchelgeisiol o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n hyderus cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn hyderus. • Mynegi barn yn hyderus gan ymresymu'n berthnasol wrth gynnal dadl. • Dangos dealltwriaeth dda iawn o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ddeallus i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno cyn dod i benderfyniad. • Cydadweithio ag eraill yn hyderus.		• Cyfathrebu'n hyderus. • Geirfa eang. • Defnyddio ystod amrywiol o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg yn rheolaidd gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol cywir (amser a pherson) yn eithaf rheolaidd. • Elfen gref o gywirdeb. • Ynganu'n glir ac yn gywir.	17-18
15-16	• Diddorol o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n effeithiol cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn eithaf hyderus. • Yn barod iawn i fynegi barn gan roi rhesymau dilys. • Dangos dealltwriaeth dda o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ystyrlon i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno cyn dod i • benderfyniad. • Cyd adweithio'n dda iawn ag eraill.		• Cyfathrebu'n rhwydd. • Geirfa dda iawn. • Defnyddio ystod o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg yn gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir ar y cyfan. • Iaith yn gywir iawn ar y cyfan. • Ynganu'n glir ac yn gywir ar y cyfan.	15-16

12-14	• Digonol o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n ddigon effeithiol cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn effeithiol. • Yn barod i fynegi barn gan roi rhesymau digonol. • Dangos dealltwriaeth eithaf da o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ddigon ystyrlon i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno a cyn dod i benderfyniad. • Cyd adweithio'n dda ag eraill.		• Cyfathrebu'n rhwydd ar y cyfan. • Geirfa dda. • Defnyddio amrywiaeth o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion y Gymraeg yn gywir ar y cyfan. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn eithaf cywir. • Iaith yn gywir ar y cyfan. • Ynganu'n glir ac yn gywir fel arfer.	12-14
9-11	• Digonol o ran cynnwys, syniadau a barn, ond braidd yn ddifflach. • Cyflwyno gwybodaeth ar bynciau penodol gan wneud ymdrech i berswadio cyn dod i • gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn eithaf effeithiol. • Mynegi barn yn effeithiol gan roi rhesymau digonol ar y cyfan. • Dangos dealltwriaeth o rai o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn foddhaol i rai syniadau gan gytuno a/neu anghytuno weithiau cyn dod i benderfyniad. • Cyd adweithio'n dda ag eraill weithiau.		• Cyfathrebu'n eithaf rhwydd ar y cyfan. • Geirfa eithaf da. • Defnyddio rhai cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio rhai ymadroddion Cymraeg yn gywir. • Defnyddio rhai ffurfiau berfol (amser a pherson). • Iaith yn weddol gywir ar y cyfan. • Ynganu'n ddigon clir a chywir.	9-11
7-8	• Yn arwynebol o ran cynnwys, syniadau a barn gan gadw at y disgwyliedig. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol ond dim llawer o ymdrech i berswadio cyn dod i gytundeb. • Yn gofyn rhai cwestiynau ac yn ymateb. • Mynegi barn yn eithaf effeithiol gan roi rhesymau syml. • Dangos ychydig ddealltwriaeth o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn syml i rai syniadau gan gytuno a/neu anghytuno weithiau cyn dod i benderfyniad. • Cyd adweithio'n dda ag eraill weithiau.		• Cyfathreb u'n ddealladwy. • Geirfa ddisgwyliedig. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddi o cystrawennau Cymraeg ond camgymeriadau amlwg. • Cryn ansicrwydd gyda ffurfiau berfol. • Iaith yn weddol gywir ond camgymeriadau amlwg. • Ynganu'n ddigon clir weithiau.	7-8
5-6	• Arwynebol iawn o ran cynnwys, syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth syml ar bynciau penodol cyfarwydd ond dim llawer o syniadau ffres nag ymdrech i berswadio. • Gofyn rhai cwestiynau disgwyliedig ac ymateb yn syml. • Mynegi barn syml gan roi rhesymau syml. • Dangos ychydig iawn ddealltwriaeth o gyfraniadau eraill gan fethu ymateb ryw lawer i'w syniadau na dod i benderfyniad. • Cyd adweithio ag eraill ar lefel sylfaenol iawn.		• Cyfathreb u'n ddealladwy ond petrusgar a herciog iawn. • Geirfa gyfyng gan ddefnyddio'r Saesneg yn aml. • Defnydd cyfyngedig o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig o gystrawennau Cymraeg. • Ansicrwydd amlwg gyda ffurfiau berfol gan ddibynnu'n ormodol ar y presennol. • Diffyg cywirdeb iaith. • Ynganu'n ddealladwy i wrandäwr cydymdeimladol.	5-6

3-4	• Fawr ddim cynnwys, syniadau na barn. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth elfennol iawn, ond dim syniadau nag ymdrech i berswadio. • Gofyn ambell gwestiwn syml ac ateb yn syml iawn. • Mynegi barn syml iawn heb resymau. • Dangos fawr ddim dealltwriaeth o gyfraniadau na syniadau eraill. • Yn gyndyn iawn i gydweithio ag eraill.		• Cyfathrebu'n ddealladwy weithiau i wrandäwr cydymdeimladol. • Geirfa gyfyng iawn gyda defnydd eang o'r Saesneg. • Defnyddio geiriau unigol yn aml yn hytrach nag ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Dim defnydd o gystrawennau Cymraeg. • Ffurfiau berfol anghywir yn aml. • Iaith wallus iawn. • Ynganu'n aneglur fel arfer.	3-4
0-2	• Dyma'r ymgeiswyr fydd heb radd. • Dim llawer o ymdrech i gyfrannu o gwbl. • Diffyg holi, ateb, barn, rhesymu, perswadio, dealltwriaeth, ymateb a chyd adweithio ag eraill.		• Diffyg cyfathrebu. • Geirfa gyfyng a syml iawn. • Dim llawer i'w wobrwyo	0-2

Cliciwch ar y canlynol:

CYFLWYNIAD Uned 2: Ysgrifennu

CYNLLUN MARCIO Ysgrifennu

DEUNYDD ENGHREIFFTIOL Ysgrifennu

Asesiad Dan Reolaeth – Uned 2
Deunyddiau paratoi y Sgwrs Sefyllfa – 'Trefnu Trip Ysgol'

TASG : TREFNU TRIP

Suggestions

Beth am ....?	How about .... ?
Wyt ti eisiau .... ?	Do you want to .... ?
Hoffet ti .... ?	Would you like to .... ?
Wyt ti'n meddwl dylen ni ....?	Do you think we should .... ?

Ideas

Rydw i'n cynnig / awgrymu ein bod ni'n	I propose / suggest that we ....
Rydw i'n meddwl / Yn fy marn i dylen ni / gallen ni	I think we should / could ....

Counter arguments

Mae rhaid i ni .... / Does dim rhaid i ni	We have to / don't have to ....
Bydd rhaid i ni .... / Fydd dim rhaid i ni	We will have to / not have to ....

Mae'n well gyda fi .... I prefer ....
Basai'n well gyda fi .... I would prefer ....

Mae .... yn ddrud / rhy ddrud	.... is expensive / too expensive
bell / rhy bell	far / too far
Basai ddiflas / rhy ddiflas	.... would be boring / too boring
werthfawr	valuable
addysgiadol	educational
ddiddorol	interesting

Cwestiynau defnyddiol

Y Pris:

Faint mae'n gostio ?	How much does it cost?
Beth ydy'r pris terfynol ?	What is the final price?
Faint o arian sy eisiau / ydyn ni eisiau?	How much money is needed / do we need?
Beth sy yn y pris ?	What is in the price?
Ydy'r pris yn cynnwys ....?	Does the price include ....?
Oes rhaid i ni dalu am ....?	Do we have to pay for ....?

Teithio :	
Sut fyddwn ni'n teithio?	How will we travel?
Pryd byddwn ni'n gadael / cyrraedd?	When will we leave / arrive?
Faint o'r gloch byddwn ni'n ……….?	What time will we ……….?
Faint bydd y daith yn cymryd?	How long will the journey take?
Faint bydd y ………. yn costio?	How much will the ………. cost?
Bwyd :	
Oes angen pecyn bwyd?	Do we need a packed lunch?
Oes digon o le i fwyta/cael bwyd?	Is there plenty of room to eat/have food?
Ble byddwn ni'n aros i gael bwyd?	Where will we stop to have food?
Fyddwn ni'n aros ar y ffordd?	Will we stop on the way?
Fyddwn ni'n aros yn y gwasanaethau?	Will we stop in the services?
Yr Anabl :	
Oes cyfleusterau i'r anabl?	Are there facilities for the disabled?
Pa gyfleusterau sy yno i'r anabl?	What facilities are there for the disabled?
Llety :	
Ble byddwn ni'n aros ?	Where will we stay/be staying?
Faint sy'n cysgu mewn stafell?	How many sleep in a room?
Oes cyfleusterau en-suite?	Are there en-suite facilities?
Oes rhaid i ni dalu am ……….?	Do we have to pay for ……….?
Dillad arbennig :	
Beth am ddillad ?	What about clothes?
Oes angen dillad arbennig ?	Do we need special clothes?
sgidiau cerdded	walking shoes
dillad diogelwch	safety clothes
dillad tywydd gwlyb	wet weather clothes
Additional :	
Oes adloniant yn y nos ?	Is there entertainment?
gweithgareddau	Are there activities
rhywbeth i wneud	anything to do
digon i wneud	enough to do

Dod i gasgliad / Summing up :

Yn fy marn i y trip gorau ydy .... | In my opinion the best trip is ....

Rydw i'n	cyfadde	basai'n	hwyl	I admit	it would be	fun
	cytuno		ddiddorol	I agree		interesting
	teimlo		addysgiadol	I feel		educational
	siwr		ddefnyddiol	I'm sure		useful

Rydw i'n cytuno	I agree
Rydw i'n cytuno â ti	I agree with you
Rydw i'n cytuno'n llwyr	I agree completely/totally
Rydw i'n anghytuno	I disagree
Dydw i ddim yn cytuno	I don't agree
Mae rhaid i fi anghytuno â ti	I have to disagree with you
Rydw i'n teimlo'n gryf bod	I feel strongly that ....
Rydw i'n teimlo'n gryf dylen ni	I feel strongly that we should ....

Rydw i'n siwr bydd e'n	wych	I'm sure it'll be	great
	brofiad da		a good experience
	brofiad gwerthfawr		a valuable exp'ce
	fanteisiol		advantageous

Asesiad Dan Reolaeth – Uned 2
Enghreifftiau o Dasg Ysgrifennu ‘trefnu trip ysgol’

Enghraifft 1 : Trefnu trip ysgol (digwyddiad arbennig).

Llythyr at y prifathro yn gofyn am ganiatad i fynd ar drip ysgol i Sir Benfro.

Ysgol Cardinal Newman
Dynea rd
Rhydyfelin

Tŷ Hapus
Darren Ddu rd
Ynysybwl
Pontypridd
CF3 3HE

7 Hydref 2009

Annwyl Syr,

Fy enw i ydy Emily Norris. Ar hyn o bryd rydw i ym blyddyn 10 yn astudio gyfer deg T.G.A.U yn cynnwys Cymraeg a Gwyddor Bwyd. Rydw i'n dwli ar Gwyddor Bwyd a rydw i'n dwli ar siocled. Mae Dudley yn gwneud gweithdy coginio gyda siocled yn y ffatri siocled.

Rwy'n ysgrifennu i ofyn caniatâd i trefnu trip ysgol. Rydw i eisiau mynd i Sir Benfro am benwythnos achos mae llawer i wneud yno. Yn fy marn i basai'n llawer o hwyl

Bydd y trip yn cynnwys aros mewn llety moethus dros nos yn y Cernig Gleision sef bythynod pedair stafell wely hefyd ym mhob bwthyn mae ystafell ymolchi, ystafell fyw, cegin a safle y tu allan wedi ei ddecio gyda dodrefn. Mae lle i wyth o bobl mewn Bwthyn.

Basen ni'n teithio mewn bws. Bydd y daith yn cymryd tua dwy awr a hanner.

Pan fyddwn ni'n cyrraedd yno byddwn ni'n ymweld â ffatri siocled pemberton's yn Llanboidy a hefyd Ynys Bur i weld y mynachlog a'r hen eglwys, a gweld y wlad prydferth o gwmpas. Trip i Barc Oakwood y dydd nesa. Mae Oakwood drws nesa i ble byddwn ni'n aros. Bydd e'n llawn achos mae reid ardderchog yno.

Bydd popeth yn costio cant a deg punt yr un. Byddwn ni'n cael amser grêt.

Gan edrych ymlaen at glywed oddi wrth at i

Emily Norris

Sylwadau :

Enghraifft 2 : Trefnu trip ysgol (digwyddiad arbennig).

Llythyr at y prifathro yn gofyn am ganiatad i fynd ar drip ysgol i Nant Gwrtheyrn.

Ysgol Cardinal Newman
Dynea Road
Rhydyfelin

45 Cambrian Avenue
Gilfach Goch
Porth
CF39 8TF
7 Hydref 2009

Annwyl Syr,

Mali Draper ydy fy enw i. Ar hyn o bryd rydw i ym mlwyddyn 10 yn astudio ar gyfer deg TGAU yn cynnwys Cymraeg a Hanes. Rydw i'n dwli ar Cymraeg a hoffwn i ddysgu siarad Cymraeg yn rhugl. Rwyn ysgrifennu i ofyn caniatâd i trefnu trip ysgol. Rydw i eisiau trefnu trip i Nant Gwrtheyrn yng Ngogledd Cymru. Yn fy marn i mae hw'n syniad dda achos bydd e'n cyfle dda i ddysgu cymraeg ac astudio diwylliant cymraeg tu fas i'r dosbarth. Dylen ni fynd am dair noson achos bydd e'n siawns iawn i ymchwilio'r ardal.

Basen ni'n mynd yn y bws mini ond basai'r daith yn hir, tua pump i chwech awr. Mae'n cynnwys llety mewn bwthyn. Byddai'n costio tua cant tri deg ~~bump~~ punt am y llety a'r teithio. Bydd lle i bump i wyth o bobl ym mhob bwthyn. Hefyd bydd cegin, lolfa a stafell molchi ym mhob tŷ. Bydd rhaid i ni goginio brecwast ond byddwn ni'n mynd i caffi meinir i gael bwyd yn y nos. Rydyn ni'n bwriadu mynyhau cerdded ar y traeth neu ar y mynyddoedd.
Am weithgareddau hamdden byddwn ni'n gallu mynd i'r traeth, ymweld â Canolfan Llechwedd ac ar y ffordd byddwn ni'n mynd i weld tŷ Hedd wyn ger y Bala, marchogaeth a llawer mwy.

Gan edrych ymlaen at clywed
oddi wrth at ti

Mali ~~Draper~~

Sylwadau :

Asesiad Dan Reolaeth – Uned 2
Deunyddiau paratoi y Sgwrs Sefyllfa – 'Gwella Cyfleusterau'r Ardal'

TASG : YR ARDAL

Beth sy yn yr ardal :

Ar hyn o bryd	mae	....	ar gael
Nawr	does dim		yma
			yno
			gyda ni
			yn (name of place)
			yn y dre
			i bobl ifanc
			i hen bobl
			i blant

gwaetha'r modd	worse luck
yn anffodus	unfortunately
trwy lwc	luckily

Cwestiynau defnyddiol

Y Pris :

Faint mae'n gostio	i adeiladu ....?	How much does it cost	to build ....?
	i agor .... ?		to open .... ?
	i adnewyddu .... ?		to restore .... ?

Beth fydd y pris	i bobl ifanc ?	What will it cost	for young people ?
Faint fydd e'n costio	i hen bobl		for old people
Oes gostyngiadau	i blant	Are there reductions	for children
	i oedolion		for adults

Beth ydy'r pris terfynol?	What is the final price?
Faint o arian sy eisiau / ydyn ni eisiau ?	How much money is needed / do we need?
Beth sy yn y pris?	What is in the price?
Ydy'r pris yn cynnwys ....?	Does the price include ....?
Oes rhaid i ni dalu am ....?	Do we have to pay for ....?

Yr Anabl :

Oes cyfleusterau i'r anabl ?	Are there facilities for the disabled?
Fydd cyfleusterau arbennig	Will there be special facilities

Sut gyfleusterau fydd yno i'r anabl?	What kind of facilities will be there for ....
Pa gyfleusterau sy yno i'r anabl ?	What facilities are there for the disabled?

Parcio/Teithio yno :

Oes cyfleusterau parcio ?			Are there parking facilities ?	
Oes digon o le i barcio ?			Is there plenty of space to park ?	
Ydy'r cyfleusterau parcio yn		gyfleus ?	Are the parking facilities	convenient
		ddigonol		sufficient
		dda		good
		foddhaol		satisfactory
Ydy hi'n hawdd i	gyrraedd	yno	Is it easy to	get there
	deithio			travel
	gerdded			walk
	yrru			drive
	fynd yno			go there

Yr ardal gyfagos :

Mae .... yn (name of place) yn barod
Does dim .... yn (name of place)
Mae'r .... agosa yn (name of place)

Bydd cyfle i	nofio	There will be the chance to ....
	ymlacio	
	cymdeithasu	
	hamddena	

Bydd e'n cael ei ddefnyddio gan	bawb	It will be used by	everyone
Basai'n cael ddefnyddio gan	bobl ifanc	It would be used by	young people
	y cyhoedd		the public

Bydd	llawer o bobl yn defnyddio	....	will use	....
	pobl ifanc			
	pobl o bob oed			

Oriau agor :

Faint o'r gloch	bydd e'n	agor?	What time will it	open
Pryd		cau	When	close
Beth fydd yr oriau agor?			What will the opening hours be?	
Fydd e ar agor		ar y penwythnos	Will it be open	on the weekend?
		yn y nos		in the night
		ar ôl ysgol		after school
		yn ystod y gwyliau		during the holidays
		yn hwyr		late
		yn gynnar yn y bore		early in the morning

Dod i gasgliad / Summing up :

Yn fy marn i y peth gorau ydy	In my opinion the best thing is ....

Rydw i'n	cyfadde	basai'n	hwyl	I admit it would be	fun
	cytuno		ddiddorol	I agree	interesting
	teimlo		addysgiadol	I feel	educational
	siwr		ddefnyddiol	I'm sure	useful

Rydw i'n cytuno	I agree
Rydw i'n cytuno â ti	I agree with you
Rydw i'n cytuno'n llwyr	I agree completely/totally
Rydw i'n anghytuno	I disagree
Dydw i ddim yn cytuno	I don't agree
Mae rhaid i fi anghytuno â ti	I have to disagree with you

Rydw i'n teimlo'n gryf bod	I feel strongly that ....
Rydw i'n teimlo'n gryf dylen ni	I feel strongly that we should ....

Rydw i'n siwr bydd e'n	wych	I'm sure it'll be	great
	brofiad da		a good experience
	brofiad gwerthfawr		a valuable exp'ce
	fanteisiol		advantageous

Basai o fudd i		It would	be beneficial for .....
	yn gwneud lles i		do ...... good
	yn helpu pobl i		help people to .....
	yn annog pobl i		encourage people to .....
	'n fanteisiol		advantageous
	'n ddefnyddiol i		useful for .....
	o fantais i		an advantage for .....

Gallwn ni gynnal .... yno	We could hold .... (events) there
Byddwn ni'n gallu defnyddio'r lle i	We will be able to use it for ....

Bydd	pawb	yn gallu defnyddio	Everyone would be able to use ....
	plant		
	hen bobl		
	y cyhoedd		

Bydd e'n	wych	i'r ardal
	ddefnyddiol	i (name of place)
	fendigedig	i bawb

Enghraifft 1 : Gwella cyfleusterau'r ardal (yr ardal).

74 Phillip Street,
Graig,
Pontypridd,
CF37 1LZ

7 Hydref, 2009

Annwyl Y Cyngor,

Fy enw i ydy Samuel Rees. Rydw i'n un deg pedair oed, a rydw i'n mynd i Ysgol Gyfun Gatholig Cardinal Newman. Rydw i wedi byw yn Mhontypridd ers tair blynedd. Rydw i'n ysgrifenau i gwyno am y gyfleusterau presenol yn Mhontypridd. Rydw i eisiau llawer o gyfleusterau yn fy dre, ond, yn bennaf, rydw i eisiau siop lyfrau fawr. Rydw i'n dwli ar darllen, yn arbennig llyfrau antur. Hefyd, bydd mwy o ddewis i ddarllenwyr. Gallwn ni hysbysebu yn y dre ac yn y papur newydd, a gallwn ni agor o wyth o'r gloch yn y bore tan naw o'r gloch yn y nos. Gallwn ni gwerthu llyfrau am chwech punt a ddeuddeg punt. Gallwn ni adeiladu'r siop drws nesa i Ysgol Gynradd Gymraeg Evan James, gyda maes parcio. Hefyd, gallwn ni cael tŷ bwyta yn y siop lyfrau achos does dim tai bwyta ffurfiol yn Mhontypridd ar hyn o bryd. Mae bwytai fel "Pizza Plus" a "KFC" ond mae nhw'n gwerthu bwyd rhad, afiach a brwnt. Dylech chi gael cyfleusterau i'r anabl yn y tŷ bwyta a'r siop lyfrau. Yn fy marn i, dylech agor y bwyty o unarddeg yn y bore tan unarddeg yn y nos. Hefyd, dylai'r pris fod yn rhesymol a bydd llawer o bobl yn gallu dod yna i fwyta. Bydd y tŷ bwyta yn y siop lyfrau yn annog mwy o bobl i ddarllen.

Hefyd, rydw i eisiau pwll nofio. Mae yna pwll nofio bach yn Mharc Ynysangharad ond dydw i ddim yn hoffi nofio yn y parc. Dim ond yn yr haf mae'r pwll ar agor! Bydd pwll nofio dan dô yn ddefnyddiol iawn yn yr Hydref a'r Gaeaf. Bydd e'n fanteisiol i bawb achos mae'r pwll nofio dan dô agosa yn Hawthorn, a mae'r bws yna yn costio dwy punt. Mae rhaid i oedolion a plant cadw'n heini. Mae'n bwysig iawn.

Diolch yn fawr,

Samuel Rees

Sylwadau :

Enghraifft 2 : Gwella cyfleusterau'r ardal

49 Dol Fran,
Mornington Meadows,
Caerffili,
Cymru De
CF83 3QP
Hydref 6, 2009

Tŷ Tredomen
Parc Tredomen,
Ystrad Mynach
Hengoed
CF82 7WF

Annwyl Syr,

Josh ydw i. Rydw i'n bedair ar ddeg oed. Rydw i wedi bod yn byw yng Nghaerffili ers ddwy flynedd.Yn fy amser hamdden, rydw i'n hoffi nofio yn y pwll nofio rhyngwladol. Ond mae pwll yn chwech milltir o fy tŷ.Mae llawer o siopa yng Nghaerffili taw prynu llawer o dillad a bwyd. Hefyd mae archfarchnad da fel morrisons a aldi. Mae diffyg cyfleusterau yng Nghaerffili. Does dim llawer o canolfan hamdden neu does dim pwll nofio da. Mae llawer o problemau gyda'r cyfleusterau hefyd.

- Mae toiledau yn y dre yn warthus. Maen nhw'n frwnt ac mae eisiau glanhau nhw.
- Mae sawl caffi yng Nghaerffili ond mae'r bwyd yn rhad ac yn gas.
- Mae dau pwll nofio yng Nghaerffili ond maen nhw'n fach ac yn ddiflas.

Hoffwn i weld pwll nofio newydd wedi ei leoli yng nghanol y dref. Bydd llithren ddŵr i bobl ifanc ac un rhan i oedolion i ymlacio. Hefyd, bydd caffi, cŵrt chwaraeon, gampfa a toiledau gyda'r pwll nofio. Bydd y caffi yn gwerthu bwyd blasus a rhesymol. Bydd e'n agor am naw o'r gloch yn y bore a bydd e'n cau am naw o'r gloch yn y nos. Bydd e'n costio dwy punt i nofio. Bydd gwersi nofio ar gael i bob oed hefyd.

Gobeithio byddwch chi'n darllen fy llythyr ac rydw i'n edrych ymlaen at glywed oddi wrthoch chi.

Diolch

Josh Davies

Sylwadau :

Enghraifft 3 : Gwella cyfleusterau'r ardal

46 St David's Drive
Machen
Caerffili
CF83 8RH

8 Hydref 2009

Annwyl Mr Jenkins,

Fy enw ydy Iawn Belson. Rydw i'n un deg pedwar oed a rydw i'n byw yng Nghaerffili. Yng Nghaerffili Mae llawer o Siopau, clybiau rygbi a clybiau pêl-droed. Rydw i'n hoffi Caerffili ond does dim byd i bobl ifanc wneud i hamddena.

Rydw i eisiau cael stiwdio ddawns yn Caerffili achos mae'r Stiwdio ddawns agosa yn Ystrad Mynach. Bydd y stiwdio ddawns yn cael ei defnyddio ar gyfer llawer o weithgaredda Er enghraifft dydd Llun i dydd gwener, byddwn ni'n gallu llogi y stiwdio i hen bobl a'r ysgol feithrin am pump deg punt am tri awr. Am pedwar o'gloch, mae gwers ddawns yn ddechrau i plant tair oed i un deg chwech oed. Basai'n costio tair punt am un gwers. Ar y penwythnos, basen ni'n llogi y stiwdio i clybiau. Bob nos bydd club ieuenctid yn defnyddio y stiwdio.

Basai stiwdio ddim yn costio llawer o arian achos mae llawer o adeiladau gwag yng Nghaerffili a gallwn ni defnyddio un adeilad am stiwdio ddawns.

Yn fy marn i, mae fy syniad yn dda achos basai stiwdio yn cael ei defnyddio gan bob oedran yn enwedig bobl ifanc.

Gan edrych ymlaen at clywed odd wrth at i,

Iawn Belson

Sylwadau :

3. *CEFNOGAETH I ATHRAWON*

3.1 Grid Cenedlaethol ar gyfer Dysgu – Cymru (GCaD - NGfL)

Mae ffynhonnell benodol o adnoddau a chefnogaeth i athrawon ar gyfer TGAU Cymraeg Ail Iaith CBAC ar gael ar wefan y Grid Cenedlaethol ar gyfer Dysgu - Cymru, sydd wedi'i chynhyrchu gan athrawon Cymraeg Ail Iaith.

http://www.ngfl-cymru.org.uk

Yno bydd athrawon yn gweld amrediad eang o ddeunyddiau cefnogi, gan gynnwys:

Fframiau Ysgrifennu	Mae'r pecyn hwn yn cynnwys fframiau ysgrifennu a modelau ar gyfer ffurfiau ysgrifenedig megis sgwrs, llythyr, dyddiadur ac ati. (APADGOS)
Ymarferion TGAU CBAC	Taflenni gwaith perthnasol i'r arholiad TGAU newydd (Cynnyrch HMS a gweithgorau ESIS)
Gwneud y Defnydd Gorau o Gerddi (Poeth)	Lluniwyd y deunyddiau yma gan Weithgor y Cydlynwyr Uwchradd, Cymraeg Ail Iaith, Rhaglen Genedlaethol Hyfforddiant Mewn-swydd y Gymraeg mewn cydweithrediad â GCAD Cymru. Mae'n cynnig dulliau cyffrous o gyflwyno barddoniaeth i ddisgyblion sy'n astudio Cymraeg Ail Iaith yn CA3/4.
Y Cyfryngau	Uned o waith yn seiliedig ar thema Y Cyfryngau. (Sarah McAuley, Ysgol Uwchradd Cyfarthfa, Merthyr Tudful.)
Yr Ardal	Uned o waith sydd yn ychwanegu at ddealltwriaeth disgyblion o'r Ardal sydd yn rhan o destun Y Filltir Sgwâr, ym manyleb Cymraeg Ail Iaith TGAU gan CBAC. (Siân Davies - Ysgol Cardinal Newman - Rhondda Cynon Taf)
Catalog Adnoddau	Catalog yn rhestru adnoddau ar gyfer dysgu Cymraeg ail iaith mewn un gronfa Excel hylaw. (APADGOS)

Bwriedir gallu llwytho'r rhan fwyaf o'r deunyddiau hyn i lawr, fel bod modd i'r athro eu golygu ar gyfer anghenion eu hymgeiswyr a'r canolfannau.

Mae rhestr y gwefannau'n gynhwysfawr, ac mae'r cyfeiriadau'n cael eu gwirio'n gyson er mwyn sicrhau eu bod yn fyw, ac yn addas i'r athrawon. Cysylltwch â GCaD Cymru os ydych yn dod o hyd i gysylltau newydd a fydd o ddefnydd.

Cofiwch ymweld â'r safle yn gyson, oherwydd bydd deunyddiau newydd ar gael drwy'r amser. Gobeithir y bydd athrawon yn fodlon cyfrannu eu gwaith, a'u syniadau, eu hunain i'r safle hwn er lles eu cyd-weithwyr mewn canolfannau eraill.

3.2 Gwefannau Cyffredinol

Mae gwefan CBAC yn cynnig gwybodaeth ddiweddar ar gyrsiau a HMS.

www.cbac.co.uk

Cyfranwyr at y Canllawiau Athro

Dewi Lewis, Prif Arholwr;
Trefor Lewis, Prif Arholwr;
Siân Davies, Ysgol Gatholig Newman;
Rhiannon Roberts, Ysgol Pencoed;
Siân Llewellyn, Swyddog Pwnc.

CBAC
245 Rhodfa'r Gorllewin
Caerdydd
CF5 2YX
Ffôn: (029) 2026 5000
Ffacs: (029) 2057 5994
www.cbac.co.uk

Cofrestrwyd WJEC CBAC Ltd yn y DU yn y cyfeiriad uchod, yn gwmni a gyfyngir gan warant (rhif 3150875) ac yn elusen (rhif 1073332).